

DECIZIE nr. 418 din 3 mai 2012

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008](#) privind ajutorul public judiciar în materie civilă

EMITENT • **CURTEA CONSTITUȚIONALĂ**

Publicat în **MONITORUL OFICIAL nr. 494 din 18 iulie 2012**

Data intrării în vigoare 18-07-2012

Augustin Zegrean - președinte

Aspazia Cojocaru - judecător

Acsinte Gaspar - judecător

Petre Lăzăroiu - judecător

Mircea Ștefan Minea - judecător

Iulia Antoanella Motoc - judecător

Ion Predescu - judecător

Puskas Valentin Zoltan - judecător

Fabian Niculae - magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Antonia Constantin.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008](#) privind ajutorul public judiciar în materie civilă, excepție ridicată de Marin Frunză în Dosarul nr. 3/233/2011 al Tribunalului Galați - Secția civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.033D/2011.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere ca inadmisibilă a excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 24 august 2011, pronunțată în Dosarul nr. 3/233/2011, Tribunalul Galați - Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională pentru soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008](#) privind ajutorul public judiciar în materie civilă.

Excepția a fost invocată de Marin Frunză într-o cauză având ca obiect soluționarea unei cereri de reexaminare împotriva unei hotărâri judecătorești prin care s-a respins solicitarea de acordare a asistenței judiciare gratuite prin intermediul unui avocat.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține, în esență, că prevederile [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008](#) sunt neconstituționale în măsura în care permit instanței de judecată să soluționeze cererea de reexaminare în mod arbitrar, subiectiv și prin faptul că limitează cuantumul ajutorului public judiciar de care poate beneficia justițiabilul în cursul unui an.

Astfel, se arată că procedura de soluționare a cererii de ajutor public judiciar, și anume fără citarea părților, în camera de consiliu, prin încheiere, împotriva căreia se poate formula doar cerere de reexaminare, soluționată însă de aceeași instanță de judecată, încalcă dreptul la un proces echitabil. De asemenea, impunerea unor condiții exagerate, limitative pentru acordarea acestui ajutor, referitoare la obligația solicitantului de a preciza cuantumul, suma ajutorului public de care a mai beneficiat în cursul aceluși an, în condițiile în care numai baroul, instanța de judecată și Ministerul Justiției cunosc aceste date, toate acestea determină tergiversarea în mod forțat a soluționării cauzei. În plus, se mai încalcă dreptul la un proces echitabil, dreptul la apărare, principiul statului de drept, dreptul la o judecată dreaptă și nepărtinitoare, principiul universalității, principiul egalității, dispozițiile privind interzicerea discriminării, dreptul de acces liber la justiție, dreptul la un recurs efectiv la o instanță națională, dreptul la două grade de jurisdicție și dreptul la control judiciar ierarhic superior.

Tribunalul Galați - Secția civilă apreciază că dispozițiile legale criticate sunt constituționale, autorul excepției referindu-se la interpretarea și aplicarea prevederilor legale, și nu la aspecte care țin de neconstituționalitate.

Potrivit prevederilor [art. 30 alin. \(1\) din Legea nr. 47/1992](#), încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate. Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și [Legea nr. 47/1992](#), reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale [art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992](#), să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008](#) privind ajutorul public judiciar în materie civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 327 din 25

aprilie 2008, aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 193/2008](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 723 din 24 octombrie 2008, modificată prin [Legea nr. 251/2011](#) pentru modificarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008](#) privind ajutorul public judiciar în materie civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 866 din 8 decembrie 2011.

În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 1 privind statul român, art. 11 privind dreptul internațional și dreptul intern, art. 15 privind universalitatea, art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 20 cu privire la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 privind accesul liber la justiție, art. 24 privind dreptul la apărare, art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, art. 124 privind înfăptuirea justiției, art. 126 privind instanțele judecătorești și art. 148 privind integrarea în Uniunea Europeană.

De asemenea, autorul excepției de neconstituționalitate consideră că prevederile legale criticate contravin și art. 1 privind obligația de a respecta drepturile omului, art. 6 privind dreptul la un proces echitabil, art. 13 privind dreptul la un recurs efectiv, art. 14 privind interzicerea discriminării și art. 17 privind interzicerea abuzului de drept din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și dispozițiilor Declarației Universale a Drepturilor Omului.

Examinând excepția de neconstituționalitate ridicată, Curtea reține că s-a mai pronunțat asupra dispozițiilor legale criticate, prin raportare la critici similare, constatând constituționalitatea acestora.

Astfel, prin [Decizia nr. 111 din 9 februarie 2012](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 195 din 26 martie 2012, și prin [Decizia nr. 264 din 24 februarie 2009](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 198 din 30 martie 2009, Curtea Constituțională, respingând excepția, a reținut că prin această reglementare se urmărește asigurarea efectivității dreptului de acces la justiție, prin stabilirea unor condiții minime și rezonabile. S-a arătat, în acest sens, că stabilirea unor limite și condiții privind acordarea ajutorului public judiciar a fost determinată de posibilitatea asigurării resurselor financiare publice necesare acordării ajutorului, de realizarea unei distribuii echitabile a ajutorului în formele prevăzute la art. 6 din ordonanța de urgență, de prevenirea exercitării abuzive a cererii de ajutor și a prejudicierii altor categorii de persoane fizice care ar fi în nevoie de a primi susținere din partea statului și l-ar solicita, fără a se îngredi în acest mod accesul efectiv la justiție.

De asemenea, în ceea ce privește critica de neconstituționalitate referitoare la posibilitatea de a ataca încheierea prin care s-a soluționat cererea de ajutor public judiciar, Curtea a constatat că, potrivit art. 15 din actul normativ criticat, împotriva încheierii prin care se respinge cererea de acordare a ajutorului public judiciar cel interesat poate face cerere de reexaminare, în termen de 5 zile de la data comunicării încheierii, iar cererea de reexaminare se soluționează în camera de consiliu de un alt complet. Curtea a mai arătat, cu același prilej, că judecarea cererii privind acordarea ajutorului public judiciar nu vizează fondul cauzei și nu presupune în mod necesar dezbateri contradictorii. Prin această reglementare legiuitorul a avut în vedere instituirea unei proceduri simple și operative de soluționare a acestei cereri, astfel încât sunt justificate, din considerente de celeritate, judecarea în camera de consiliu, fără citarea părților, și inexistența căii de atac a recursului la o instanță superioară. Totodată, în soluționarea cererii nu este necesară administrarea tuturor mijloacelor de probă reglementate de Codul de procedură civilă, deoarece judecarea se face pe baza unor criterii obiective ce pot fi probate prin înscrisuri. Faptul că judecarea cererii de reexaminare se face de către magistrații aceleiași instanțe nu este de natură să aducă atingere dreptului la un tribunal imparțial și dreptului la apărare. Prezumția de imparțialitate și independență a judecătorilor nu poate fi înlăturată prin faptul că aceștia își desfășoară activitatea la aceeași instanță ca și colegii lor care au soluționat cererea inițială. Pe de altă parte, soluționarea cererii de reexaminare se face pe baza unor criterii obiective și presupune verificarea anumitor înscrisuri din care să rezulte starea materială a solicitantului și a familiei sale.

Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a determina reconsiderarea jurisprudenței Curții, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în aceste decizii își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

Pentru motivele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al [art. 29 din Legea nr. 47/1992](#),

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008](#) privind ajutorul public judiciar în materie civilă, excepție ridicată de Marin Frunză în Dosarul nr. 3/233/2011 al Tribunalului Galați - Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 3 mai 2012.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,

Fabian Niculae

